

Pla de Formació Lingüística i Cultural

LLENGUA CATALANA I CULTURA POPULAR

INTRODUCCIÓ

L'acció educativa ha de possibilitar el desenvolupament afectiu i el creixement personal dels infants i, entre altres aspectes importants, el descobriment gradual de l'entorn immediat, físic i social per poder gaudir de les manifestacions culturals més identificadores de les Illes Balears i respectar les d'altres llocs.

En aquesta etapa és imprescindible que els infants se sentin acollits i confiats; per això, cal acceptar-los íntegrament amb estima, conèixer-los i comprendre'ls des de l'afectivitat i assegurar les relacions de confiança i la creació de vincles amb les persones properes (adultes i iguals).

D'acord amb l'article 5, de principis metodològics i pedagògics, del Decret 71/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears, "Els continguts educatius s'han d'abordar per mitjà d'activitats globalitzades que tinguin interès i significat per als infants, que parteixin de les situacions quotidianes del centre i de l'entorn, que permetin incorporar les seves experiències i aprenentatges i que s'adeqüin a les seves característiques evolutives i als seus ritmes i estils d'aprenentatge."

Per tant, la formació per obtenir el certificat de capacitació en llengua catalana per a l'ensenyament al primer cicle de l'educació infantil

(CCI) ha d'anar encaminada a fer que els alumnes treballin i assoleixin els objectius i continguts que s'especifiquen a continuació:

OBJECTIUS

1. Conèixer recursos lingüístics de la tradició cultural propis de les Illes Balears.
2. Conèixer cançonetes populars, cantarelles i petits poemes illencs que afavoreixin l'educació de la sensibilitat de l'infant i, alhora, l'acostin a les nostres tradicions.
3. Descobrir les possibilitats de la dramatització com a recurs lingüístic per a la llengua catalana.
4. Desenvolupar la capacitat de narrar contes populars en llengua catalana fent ús del suport visual adequat.

CONTINGUTS

1. Les endevinalles, les onomatopeies i els embarbussaments.
2. Jocs de falda, jocs amb el cos, cançonetes amb gest, cançonetes per jugar i la cançó de triar.
3. El joc simbòlic, els titelles i el teatre.
4. La narració de contes populars i l'aproximació a les rondalles de les Illes Balears.

CRITERIS D'AVALUACIÓ

1. Alumnes de cursos oficials:

- a. Assistir a classe, participar-hi adequadament i fer les activitats proposades pel professor a l'aula (35 % de la nota final).
- b. Presentar i defensar oralment un treball, fet individualment o en grup fora de l'aula, d'acord amb les propostes del professor (65 % de la nota final).

Per ser qualificat positivament, l'alumne ha d'obtenir com a mínim un 50 % de la puntuació de cadascun dels apartats.

2. Alumnes de matrícula lliure:

Presentar-se a una prova d'acord amb els objectius i els continguts del programa, la qual ha de constar d'una intervenció oral i un exercici escrit (100 % de la nota final).

Per ser qualificat positivament, l'alumne ha d'obtenir com a mínim un 50 % de la puntuació de cadascuna de les parts.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Abeyà, Elisabet; Valriu, Caterina (1998). *Per fat i fat. Contes per tornar a contar*. Mallorca: Editorial Moll.
  - (2004). *I un punt més. Contes per tornar a contar*. Mallorca: Editorial Moll.
- Bassa, R.; Cabot, Miquel; Díaz, Ramon; Lladonet, Joan i Pastor, Immaculada. (1991). *Llengua de pedaç. Onomatopeies i embarbussaments. Classificació i ús didàctic*. Col·lecció "Mar de fons". Mallorca: Editorial Moll.
  - (1993). *Una cosa que no és cosa. Les endevinalles a l'escola*. Mallorca: Editorial Moll.
- Bassa, R.; Cabot, Miquel; Crespí, F.; Díaz, Ramon; Lladonet, Joan i Pastor, Immaculada (1999). *Serra mamerra. Cantarelles i cançonetes per a infants*. Mallorca: Editorial Moll.
- Equip de suport a la immersió lingüística (2002). *Quadern de rutines. Propostes de comunicació verbal entorn de les rutines d'aula, en programes d'immersió lingüística*. (CD). Illes Balears: Govern de les Illes Balears. Conselleria d'Educació i Cultura. Direcció General d'Administració Educativa.
- Munar, Felip. *Manual del bon glosador*. Balears: Documenta Balear, 2001.
- —"La cultura popular: passat i futur" a la revista *L'arc*. Palma: UIB

BIBLIOGRAFIA GENERAL

- Aguiló Serra, Francesc: Cucorba. *Cançons i danses per a infants*. Palma de Mallorca. Edicions Ferran Sintès. Govern de les Illes Balears. 2002.
- Alcover, A.M.(24 volums) *Rondaies mallorquines d'en Jordi des Recó*. Mallorca: Editorial Moll.
- Barceló, J.; Forteza, L. (1993); *Cançons i jocs populars de les Illes Balears*. Palma:

Centre d'Estudis d'Esplai.

- Bassa, R.; Cabot, Miquel; Díaz, Ramon; Lladonet, Joan (1996). *Tris - tras. Les rondalles a l'escola*. Col·lecció "Mar de fons". Mallorca: Editorial Moll.
- *Cançonies* (1989). Alumnes de 2n de preescolar B del CP sa Blanca Dona. Eivissa. Eivissa: Institut d'Estudis Eivissencs.
- Cardona, M. (2006). *Recull de contes i rondalles eivissenques*. Palma: J. J. Olañeta.
- Castelló Guasch, J. (1991) *Rondaies i contes d'Eivissa*. Eivissa: Institut d'Estudis Eivissencs.
  - (1991). *Rondaies de Formentera*. Eivissa: Institut d'Estudis Eivissencs.
  - (1993) *Barriguets, fameliars i follet*. Rondaies. Eivissa: Institut d'Estudis Eivissencs. "Sa Nostra", Caixa de Balears.
- *Endevinetes* (1985). Escoles nacionals de Sant Josep. Eivissa. Eivissa: Institut d'Estudis Eivissencs.
- Estrades, D. Serrano, A. *Jocs i moixonies*. Valldemossa. Na Fàtima. Edicions documenta Balear. 2001
- Ferrer, A. (1999). *Rondaies de Menorca*. Menorca: Edicions Nura.
- Ginard Bauçà, Rafel. *Cançoner popular de Mallorca*. Vol III, pàg. 3-24. Mallorca: Editorial Moll, 1981
- Monserrat, M. M.; Sobrevias, M. (2008). *Cantem*. (CD). Palma: Ajuntament de Palma.
- Pons Gonyalons, P. [i altres] (2005). *Folklore menorquí. Un recull per a les primeres edats*. Menorca: Consell Insular de Menorca.
- Pou, Antoni (1989). *Jocs populars*. Palma: Editorial Moll.
- Pujol, M. A.; Roig, T. *Recull de poemes per a petits i grans*.
- Roig, M. R. (2007). *El paneret. Recull de poemes d'ahir i d'avui*. Palma: Cofuc. Conselleria d'Educació i Cultura.
- Roure-Torent, J. (1948). *Contes d'Eivissa*. Mèxic: Club del llibre català.

RECURSOS EN LÍNIA

- Bassa, R. La petita poesia oral: els jocs lingüístics i el llenguatge oral a l'aula http://ibdigital.uib.es/greenstone/sites/irie/collect/arc/index/assoc/Arc_1999/v8p058.dir/Arc_1999v8p058.pdf
- Institut per a l'educació de la primera infància <http://www.caib.es/sites/primerainfancia/ca/inici-40478/>
- El bagul de les lletres. <https://elbaguldeleslletres.blogspot.com/2009/11/embarbussaments.html>
- Magpoesia. Cicle inicial. <http://magpoesia.mallorcaweb.com/quaderns/inicial.html>
- Manat de cançons. Hi ha partitures del CD Cançons i jocs populars de les Illes Balears <http://manatdecansons.blogspot.com.es/search/label/MALLORCA>
- Manual d'iniciació a la glosa <http://www.cordecarxofa.cat/p/cor-de-carxofa.html>
- Palau, Maria J. Eixdelamemoria. Poesies per Educació Infantil <https://sites.google.com/site/eixdelamemoria/home/posies-per-educacio-infantil>

- Poesia@. Com. <https://edu365.cat/infantil/llegir/poesia/portada.htm>
- Rondalles menorquines. Ruta rondallística virtual
https://cartografia.cime.es//storymap.aspx?COD=17&TIP=01&oculto=si&PG=1#*
- Tarragó, M. Cançons per als infants
<https://insronda.cat/professor/mtarrago/canconer/canconer.htm>
- Xarxa Telemàtica Educativa de Catalunya. Recursos a educació infantil
<https://xtec.gencat.cat/ca/recursos/edinfantil/>
- Viu la poesia. Literatura catalana. Infants.
<http://www.viulapoesia.com/home.php?tipus=1&subtipus=1>

MÚSICA

- *Cançons i jocs populars de les Illes Balears*. Eurosons
- *Cançons del quadern de rutines*. Illes Balears: Govern de les Illes Balears. Conselleria d'Educació i Cultura. Direcció General d'Administració Educativa.
- Barceló, J. Forteza, Ll. *Cançons i jocs populars de les Illes Balears*. Eurosons. Palma: Centre d'Estudis d'Esplai.
- El Galop. *Danses i jocs cantats*. Tram.
- Martorell i Miralles, A. *Danses populars de les Illes Balears*.
- Barceló, J. *L'escola canta i balla*. Conselleria d'Educació i Cultura. Govern de les Illes Balears.
- Sobrevias, M. i Melià, M. *Recopilació de cançons de jocs de pati*.
- Roca, M. L. (1991); *Tirurit com plou*. Palma: Serveis Educatius de l'Ajuntament de Palma.

NORMATIVA

- Decret 67/2008, de 6 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària a les Illes Balears
- Decret 71/2008, de 27 de juny, pel qual s'estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears. (BOIB núm. 92 ext. De 2 de juliol de 2008).
- Decret 30/2022, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el currículum i l'avaluació de l'educació infantil a les Illes Balears